

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2018/32396]

9 NOVEMBER 2018. — Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de goedkeuring van het beoordelingskader opleidingsaccreditatie

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het Verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap van België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs, ondertekend in Den Haag op 3 september 2003, artikel 10, derde lid;

Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, artikel II.170/17, § 2, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018;

Gelet op het advies van de Vlaamse Vereniging van Studenten, gegeven op 23 augustus 2018;

Gelet op het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, gegeven op 17 september 2018;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 18 september 2018;

Gelet op de adviesaanvraag binnen 30 dagen, die op 3 oktober 2018 bij de Raad van State is ingediend, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het advies niet is meegedeeld binnen die termijn;

Gelet op artikel 84, § 4, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Het beoordelingskader opleidingsaccreditatie, aangenomen door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie op 4 juli 2018, opgenomen in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd, wordt goedgekeurd.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 1 september 2019.

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 9 november 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,
H. CREVITS

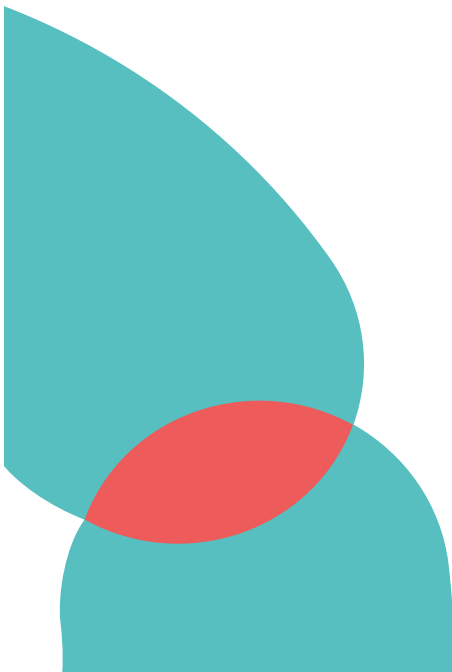
Bijlage. Beoordelingskader opleidingsaccreditatie
als vermeld in artikel 1

NVAO • VLAANDEREN

KWALITEITZORGSTELSEL VLAANDEREN 2019-2025

BEOORDELINGSKADER OPLEIDINGSACCREDITATIE

JULI 2018

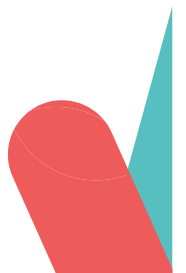

NVAO • VLAANDEREN

KWALITEITZORGSTELSEL VLAANDEREN 2019-2025

BEOORDELINGSKADER OPLEIDINGSACCREDITATIE

JULI 2018

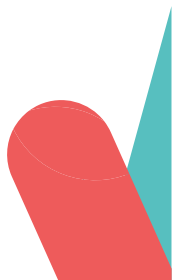
Dit beoordelingskader is van toepassing op de geregistreerde instellingen, de instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening en de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid.

Inhoud

Overzicht kwaliteitszorgstelsel 2019-2025	7
1 Inleiding	9
2 Beoordelingsprincipe	11
2.1 Beoordelingsgrond	11
2.2 Beoordelingschaal en beslisregel	11
3 Beoordelingsprocedure	14
3.1 Vooroverleg (facultatief)	14
3.2 Zelfevaluatie rapport	14
3.3 Aanvraag	15
3.4 Ontvankelijkheid	15
3.5 Betaling procedure	15
3.6 Samenstelling van de commissie	15
3.7 Locatiebezoek	16
3.8 Beoordeling en beoordelingsrapport	17
3.9 Publicatie	18
4 Accreditatieprocedure	20
4.1 Aanvraag	20
4.2 Ontvankelijkheid	20
4.3 Betaling procedure	20
4.4 Besluitvorming	20
4.5 Intern bezwaar en extern beroep	20
4.6 Publicatie	21
5 Verplichte documentatie	22

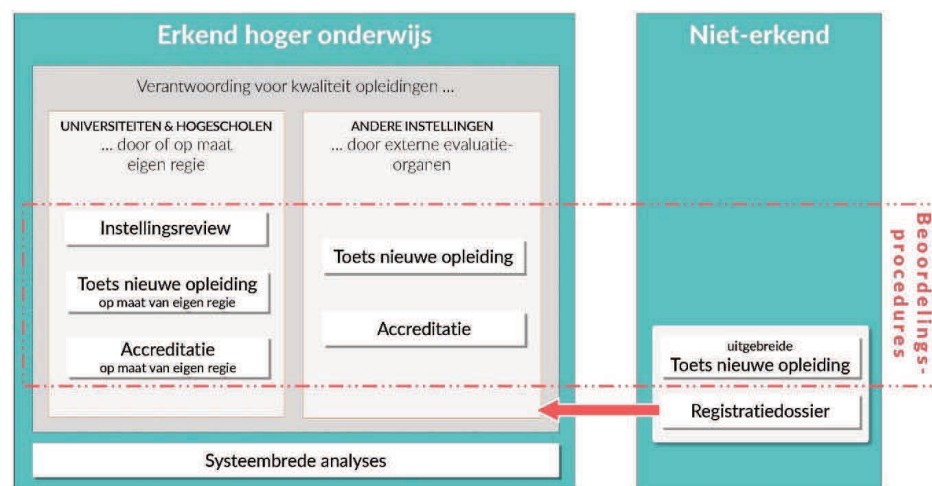

Overzicht kwaliteitszorgstelsel 2019-2025

Het Kwaliteitszorgstelsel – Vlaanderen 2019-2025 focust op de kwaliteit van individuele opleidingen en de verantwoording ervoor. Dit gebeurt ofwel via de instellingsreview die de universiteiten en hogescholen de gelegenheid biedt om zelf borg te staan voor de kwaliteit van hun opleidingen, ofwel via tussenkomst van een extern evaluatieorgaan. Een evaluatieorgaan is een kwaliteitszorgorganisatie die geregistreerd is in het *European Quality Assurance Register for higher education* (EQAR, www.eqar.eu) of door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO, www.nvao.net) erkend is op basis van een samenwerkingsakkoord dat verzekert dat de externe beoordeling tot stand komt in overeenstemming met de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015).

Bij elke beoordeling van onderwijskwaliteit worden externe, onafhankelijke deskundigen ('peers') betrokken, hetzij door de instelling zelf, hetzij via een commissie die ingesteld wordt door de NVAO of door een evaluatieorgaan.

Erkend hoger onderwijs

Universiteiten en hogescholen

Universiteiten en hogescholen staan zelf in voor de borging van de kwaliteit van hun opleidingen. Zij leggen hiervoor maatschappelijk verantwoording af door informatie over de kwaliteit van elke geaccrediteerde opleiding op hun website te publiceren. De **instellingsreview** beoordeelt de wijze waarop een universiteit of hogeschool onderwijsbeleid voert. Als onderdeel van dat onderwijsbeleid voert elke instelling een regie om zelf de kwaliteit van de opleidingen te borgen. Deze verantwoordelijkheid over de borging van de opleidingskwaliteit is van toepassing op geaccrediteerde opleidingen. Elke nieuw op te starten opleiding ondergaat daarom eerst een **toets nieuwe opleiding**, een beoordeling door een externe commissie van de potentiële kwaliteit van de opleiding. Na de erkenning als nieuwe opleiding volgt ook een eerste **opleidingsaccreditatie**: de formele vaststelling door de NVAO dat de opleiding voldoet aan vooraf bepaalde minimale kwaliteits- en niveauvereisten. Na de eerste opleidingsaccreditatie (met positieve uitkomst) worden de universiteiten en hogescholen zelf verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de opleiding. Indien op basis van een instellingsreview blijkt dat een universiteit of hogeschool niet zelf de kwaliteit van haar geaccrediteerde opleidingen kan borgen, neemt de NVAO deze borging over. De borging gebeurt dan per opleiding door de NVAO.

De toets nieuwe opleiding en de opleidingsaccreditatie worden zodanig vormgegeven dat ze maximaal aansluiten bij de regie die de instelling voert op de kwaliteitsborging van haar andere opleidingen. We spreken dan van procedures op maat van de eigen regie.

Andere instellingen

Alle andere erkende instellingen voor hoger onderwijs leggen verantwoording af voor de kwaliteit van de opleidingen door tussenkomst van een extern evaluatieorgaan. Elke nieuw op te starten opleiding ondergaat een **toets nieuwe opleiding** en vervolgens vinden periodiek **opleidingsaccreditaties** plaats.

Systeembrede analyses

Systeembrede analyses hebben tot doel goede praktijken in beeld te brengen en te delen binnen de hogeronderwijsgemeenschap. Het stimuleert instellingen om te leren van elkaar, met name rond thema's gerelateerd aan onderwijsbeleid en opleidingskwaliteit.

Niet-erkend hoger onderwijs

Niet-erkende onderwijsverstrekkers kunnen door de Vlaamse Regering geregistreerd worden als aanbieder van erkend hoger onderwijs. Dit gebeurt op basis van een **registratiedossier**, aangevuld met een positief besluit van de NVAO over de (potentiële) kwaliteit van hun onderwijs na uitvoering van een **uitgebreide toets nieuwe opleiding** voor minstens één van hun opleidingen.

1 Inleiding

Opleidingsaccreditatie is de formele vaststelling door de NVAO dat een opleiding voldoet aan de kwaliteits- en niveauvereisten zoals opgenomen in dit beoordelingskader.

De NVAO baseert haar accreditatiebesluit op een beoordeling van de opleidingskwaliteit door een commissie van deskundigen.

Het voorliggende beoordelingskader geeft invulling aan de kwaliteits- en niveauvereisten en de beoordelingsprocedure volgens de filosofie van het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel. De kwaliteitszorgorganisatie die de beoordeling uitvoert, kan echter ook een eigen invulling hanteren, zolang die in overeenstemming is met de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015).

Naast het beoordelingsprincipe en een mogelijke invulling van de beoordelingsprocedure bevat dit beoordelingskader de verplichte vervolgstappen in de accreditatieprocedure.

I. Beoordelingsprincipe

Het beoordelingsprincipe omvat twee aspecten, enerzijds de beoordelingsgrond op basis waarvan de beoordeling van de kwaliteit van een opleiding gebeurt, en anderzijds de beoordelingsschaal en beslisregel die de commissie hanteert voor haar gemotiveerd oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

De kwaliteit van een opleiding wordt aangetoond aan de hand van acht kwaliteitskenmerken. Deze kwaliteitskenmerken zijn de kenmerken van een kwaliteitsvolle hogeronderwijsopleiding en sluiten aan bij de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015). Voor elke opleiding waarvan de kwaliteit voldoet, is de aanwezigheid van de kwaliteitskenmerken geborgd. Daarnaast wordt tijdens de beoordeling nagegaan hoe de opleiding in een voortdurend streven naar kwaliteitsontwikkeling de betrokkenheid verzekert van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe en onafhankelijke peers en experts. Indien van toepassing, gaat de commissie na of de opleiding voldoet aan de regelgeving voor de toegang tot overeenkomstige ambten of beroepen.

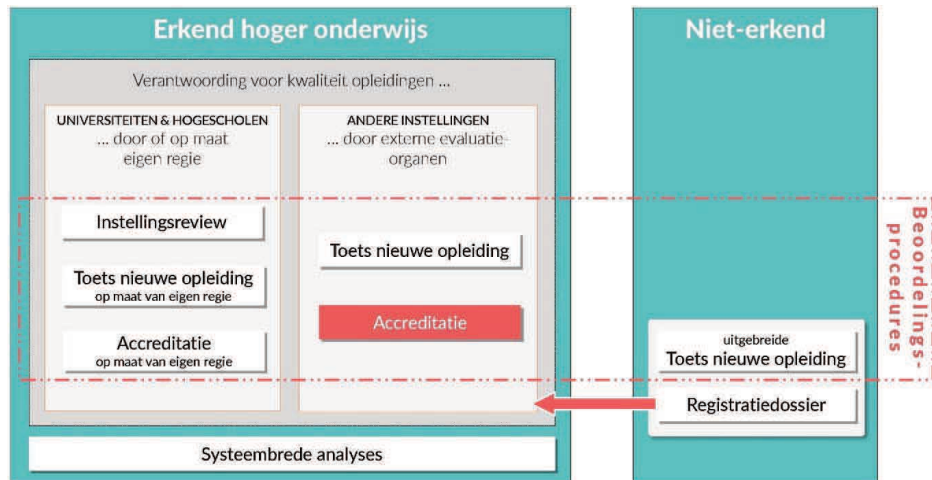
II. Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure wordt gecoördineerd door de betrokken kwaliteitszorgorganisatie.

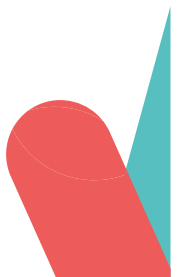
III. Accreditatieprocedure

De accreditatieprocedure wordt steeds gecoördineerd door de NVAO. Op basis van het gepubliceerde beoordelingsrapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit volgens de beoordelingsschaal en beslisregels in dit kader. De toegekende accreditatietermijn wordt opgenomen in het Hogeronderwijsregister. Via de accreditatie kan de opleiding indien van toepassing rekenen op overheidsfinanciering en kan ze door de overheid erkende diploma's met bijhorende graad verstrekken.

De positie van de hier beschreven beoordelingsprocedure binnen het Vlaamse Kwaliteitszorgstelsel.

2 Beoordelingsprincipe

2.1 Beoordelingsgrond

De periodieke beoordeling van de opleidingskwaliteit wordt vormgegeven op basis van vier samenhangende vragen:

- Wat beoogt de opleiding?
- Hoe realiseert de opleiding dat?
- Hoe wordt vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?
- Hoe investeert de opleiding in een voortdurende ontwikkeling van de kwaliteit?

Deze vragen bepalen de reikwijdte van het onderzoek dat in functie van de beoordeling wordt gevoerd.

De opleiding betreft interne en externe stakeholders enerzijds en externe en onafhankelijke peers en experts anderzijds. Daarnaast leeft ze de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen na.

De borging van de kwaliteit van de opleidingen gebeurt op internationaal aanvaarde wijze. Dit betekent dat de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG, 2015)* gevolgd worden. De kwaliteitskenmerken zijn een vertaling van de ESG die kwaliteitsvolle hogeronderwijsopleidingen typeren. De kwaliteitskenmerken zijn evenwel geen onderscheiden standaarden die elk apart tot een oordeel moeten leiden.

Voor een opleiding waarvan de kwaliteit voldoet, is de aanwezigheid van al de volgende kwaliteitskenmerken geborgd:

1. De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie;
2. Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
3. De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
4. De opleiding biedt de studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
5. De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
6. De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;
7. De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
8. Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

2.2 Beoordelingsschaal en beslisregel

Beoordelingsschaal

De beoordeling van de kwaliteit van de opleiding leidt tot één van de volgende drie besluiten:

- positief accreditatiebesluit;
- positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur;
- negatief accreditatiebesluit.

Beslisregel voor het accreditatiebesluit

De kwaliteit van de opleiding wordt beoordeeld op basis van de integrale beoordelingsgrond waarbij de samenhangende vragen niet afzonderlijk worden gewogen. Het besluit vloeit voort uit een holistisch en beargumenteerd oordeel op basis van de bevindingen uit het gevoerde onderzoek.

Vanuit de basisfilosofie van het kwaliteitszorgstelsel volgt dat de beoordeling ervan uitgaat dat de kwaliteit van de opleiding voldoet aan de beoordelingsgrond. Het tegendeel moet omstandig onderbouwd worden.

Positief accreditatiebesluit

De kwaliteit van de opleiding kan op basis van de beoordelingsgrond verifieerbaar worden aangetoond. Aanbevelingen zijn nooit in strijd met een positief accreditatiebesluit.

Een positief accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar en sluit aan op de vorige accreditatieperiode. Van deze termijn wordt in geval het gaat om een beoordeling na een eerder genomen positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur de termijn van de beperkte geldigheid in mindering gebracht.

Positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur

De kwaliteit van de opleiding kan op welomschreven aspecten van de beoordelingsgrond niet verifieerbaar worden aangetoond. Een gebrek aan kwaliteit wordt expliciet onderbouwd aan de hand van (een) voorwaarde(n) waaraan voldaan moet zijn om het gebrek te remediëren. Naast voorwaarden kunnen ook aanbevelingen geformuleerd worden.

De beperkte geldigheidsduur wordt in samenspraak met de opleiding vastgelegd en houdt rekening met de termijn waarop de opleiding de voorwaarden kan vervullen. De maximale duurtijd bedraagt drie jaar, sluit aan op de vorige accreditatieperiode en leidt uiterlijk drie maanden vóór het verstrijken van de duurtijd tot een nieuw accreditatiebesluit.

Negatief accreditatiebesluit

Uit een nieuwe opleidingsbeoordeling naar aanleiding van een eerder genomen positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur blijkt dat de kwaliteit van de opleiding op welomschreven aspecten van de beoordelingsgrond niet verifieerbaar kan worden aangetoond. De opleiding verliest haar accreditatie en het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daartoe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

3 Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure wordt gecoördineerd door een extern evaluatieorgaan dat ofwel geregistreerd is op het *European Quality Assurance Register for Higher Education*, www.eqar.eu ofwel een overeenkomst met de NVAO heeft afgesloten die garandeert dat aan de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015) wordt voldaan. Wat volgt is een mogelijke invulling volgens de filosofie van het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel, zoals die door de NVAO gecoördineerd kan worden.

Het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel gaat uit van vertrouwen en legt een grote verantwoordelijkheid bij de instellingen. Om dat ook te laten terugkomen in de beoordelingsprocedures hanteren de NVAO en de commissie een Waarderende Aanpak. De Waarderende Aanpak is geen kwaliteitszorgmodel, maar een filosofie, een mindset, een stijl of een ingesteldheid die leidend is voor de methodologie van de procedure en de vormgeving van alle onderdelen. Via de Waarderende Aanpak wordt de focus gelegd op 'wat' er is en 'wat' er kan binnen de geldende context, zonder te focussen op wat er zou moeten zijn of invulling te geven aan het 'hoe'. Dat laatste behoort tot de autonomie van de instelling of opleiding. De Waarderende Aanpak staat oordeelsvorming niet in de weg, maar gaat uit van een dialoog, van cocreatie, en van gedeeld inzicht.

De commissie neemt de context van de opleiding als uitgangspunt bij haar beoordeling van de kwaliteit. Een open dialoog is een sleutelement in de procedure. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan wat goed gaat, met een focus op het verankeren en stimuleren van goedlopende processen. Dat neemt niet weg dat onduidelijkheden of aandachtspunten door de commissie aan de oppervlakte gebracht worden en kritisch onderzocht worden, met als doel te komen tot een gewogen en gedragen oordeel. Vanuit de bovenstaande filosofie volgt dat de opleiding zelf de beoordelingsprocedure interpreteert en er nadere invulling aan geeft.

In het licht van de Waarderende Aanpak beschikt de opleiding over de ruimte om in te spelen op de context waarin ze zich bevindt. Inhoudelijke keuzes worden niet in vraag gesteld, maar moeten aansluiten bij de manier waarop de opleiding zich profileert.

Aansluitend bij de Waarderende Aanpak worden ook alle stappen in het beoordelingsproces waarderend vormgegeven, gaande van de training van de commissieleden, over de organisatie van het locatiebezoek tot de uiteindelijke rapportering.

3.1 Vooroverleg (facultatief)

In de aanloop naar de formele aanvraag kan de opleiding (instelling) tot uiterlijk drie maanden voor de mogelijke indiendatum van het aanvraagdossier een vooroverleg voeren met de NVAO om af te stemmen over de volgende aspecten:

- Timing en stappen in de procedure, incl. planning van het locatiebezoek;
- Profiel van de commissie en combinatie van de deskundigheden;
- Opmaak van het Zelfevaluatierapport en aan te leveren documentatie;
- Vormgeving van het locatiebezoek.

3.2 Zelfevaluatierapport

De opleiding stelt een Zelfevaluatierapport op dat de commissie inzicht verschaft in wat de opleiding beoogt, hoe ze dit realiseert, hoe wordt vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is en hoe de opleiding investeert in een voortdurende ontwikkeling van de kwaliteit. Er is aandacht voor de context waarbinnen de opleiding wordt aangeboden en voor de wijze waarop interne en externe stakeholders, peers en deskundigen betrokken worden bij de opleiding. Indien van toepassing wordt verwezen naar de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen.

Het Zelfevaluatie-rapport stelt de commissie in staat een onderzoek te voeren naar de antwoorden op de vier samenhangende vragen.

Het Zelfevaluatie-rapport is een op zichzelf staand document dat zelfstandig te lezen is. Het telt maximaal 25 pagina's, exclusief de verplichte documentatie in bijlage, zoals weergegeven in hoofdstuk 5. De concrete vorm en invulling van het zelfevaluatie-rapport is niet bepaald en behoort tot de autonomie van de opleiding. Informatie die (publiek) beschikbaar is op de website, kan worden verstrekt via een weblink

3.3 Aanvraag

De beoordelingsprocedure start vanaf het moment dat de NVAO een aanvraag tot opleidingsbeoordeling ontvangt. Instellingen die een gezamenlijk georganiseerde opleiding aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

Als vormvereiste geldt dat de aanvraag elektronisch gebeurt via aanvraag@nvaio.net en bestaat uit een door het instellingsbestuur ondertekende aanvraagbrief en het Zelfevaluatie-rapport, zoals omschreven onder 3.2. Indien een commissielid daarom verzoekt, stuurt de instelling een papieren versie naar dit commissielid.

Aanvragen worden ingediend uiterlijk acht maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt.

3.4 Ontvankelijkheid

De NVAO controleert de ontvankelijkheid van de aanvraag om na te gaan of aan de vormvereiste voldaan is. Indien de aanvraag onontvankelijk is, wordt de instelling daarvan op de hoogte gebracht binnen een termijn van 15 kalenderdagen. De instelling dient vervolgens in overleg met de procescoördinator de aanvraag te vervolledigen binnen een termijn van 30 kalenderdagen. Indien niet tijdig een volledig dossier wordt ingediend, wordt de aanvraag definitief onontvankelijk verklaard.

3.5 Betaling procedure

Nadat de aanvraag ontvankelijk is, ontvangt de instelling de vraag om de kostprijs van de beoordelingsprocedure in één keer te betalen. Het tarief voor deze procedure wordt vastgelegd door de Vlaamse minister van Onderwijs. De kosten verbonden aan de werking van de commissie (vergoedingen, reiskosten, overnachtingen, enz.) worden hiermee door de NVAO betaald.

3.6 Samenstelling van de commissie

De NVAO stelt de commissie samen die de opleidingsbeoordeling uitvoert. Binnen het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel staat de peer review centraal. Een commissie bestaat uit een aantal deskundigen die een oordeel kunnen uitspreken over de kwaliteit van de opleiding. Om te kunnen inspelen op de context van de opleiding, neemt de NVAO steeds het initiatief om de opleiding (instelling) te betrekken bij de samenstelling van de commissie.

Een commissie telt minimaal vier leden, waaronder een student, en wordt bijgestaan door een procescoördinator van de NVAO en eventueel een externe secretaris. Beiden maken geen deel uit van de commissie.

Om een objectieve en eerlijke beoordeling mogelijk te maken, moet de commissie onafhankelijk van de opleiding kunnen werken. Dit betekent dat de leden in de vijf jaren voorafgaand aan de aanstelling van de commissie geen relaties of banden hebben met de instelling die de opleiding aanbiedt. Alle commissieleden, de secretaris en de procescoördinator ondertekenen een deontologische code. Deze deontologische code wordt gepubliceerd op de website van de NVAO.

De commissie moet gezaghebbend zijn en combineert daartoe de volgende deskundigheden:

- Om maximaal te kunnen inspelen op de specifieke context van een opleiding en om het ruimere kader te overzien waarbinnen een opleiding wordt aangeboden, beschikt de commissie over een grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs;
- Internationale deskundigheid is in de commissie vertegenwoordigd om de commissie in staat te stellen om na te gaan of de opleiding qua inhoud, oriëntatie en niveau voldoet aan wat internationaal gangbaar is en, voor zover van toepassing, beantwoordt aan de eisen die de internationale beroepspraktijk stelt aan de afgestudeerden. Internationale deskundigheid is minstens aanwezig bij ten minste één commissielid dat werkzaam is buiten Vlaanderen;
- Vakdeskundigheid richt zich op de ontwikkelingen in het vakgebied. Een vakdeskundige verzorgt onderwijs of heeft onderwijs verzorgd in een zelfde of verwante opleiding met dezelfde oriëntatie en draagt bij aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk, de discipline of het vakgebied;
- Onderwijsdeskundigheid refereert aan recente ervaring met het geven of ontwikkelen van onderwijs op het relevante opleidingsniveau en aan deskundigheid ten aanzien van de door de opleiding gehanteerde onderwijs(vormen);
- Evaluatiedeskundigheid geeft de commissie de nodige expertise om in te kunnen schatten of de opleiding in staat is om de kwaliteit van het onderwijs te borgen;
- De werkvelddeskundige beschikt over een goed overzicht van de eisen die het beroepenveld stelt aan de afgestudeerden;
- Studentdeskundigheid laat de commissie toe om na te gaan of de studentgerichtheid en studentenbelangen behartigd worden in aspecten zoals informatievoorziening voor studenten, studentenvoorzieningen, studiebegeleiding en studentenparticipatie. Studentdeskundigen hebben bij voorkeur ervaring als studentenvertegenwoordiger binnen een opleiding of instelling.

Commissieleden zijn nog actief in hun deskundigheid (niet noodzakelijk in dienstverband) op het moment dat de commissie wordt aangesteld. Dit geldt ook voor de student in de commissie.

De NVAO deelt de samenstelling van de commissie mee aan de instelling. De instelling heeft het recht om binnen een termijn van 15 kalenderdagen beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie. Daarnaast is de instelling gehouden om binnen diezelfde termijn informatie waarover zij beschikt inzake de deskundigheid en onafhankelijkheid van commissieleden, mee te delen aan de NVAO.

De procescoördinator bewaakt de inhoudelijke filosofie van het kwaliteitszorgstelsel en de methodologie van de procedure en zorgt dat de commissie haar onderzoek in de geest daarvan en volgens de Waarderende Aanpak uitvoert. Om dit te verzekeren, worden alle commissieleden voorafgaand aan de procedure grondig getraind door de NVAO. Deze training bereidt de commissieleden voor op hun taken en verantwoordelijkheden en oefent hen in het toepassen van de Waarderende Aanpak. De NVAO stelt de commissieleden tevens een handboek ter beschikking over de Waarderende Aanpak.

3.7 Locatiebezoek

Het locatiebezoek wordt door de NVAO in samenspraak met de opleiding (instelling) gepland. De commissie beschikt over minstens zes weken voor het doornemen van het Zelfevaluatie rapport en de bijhorende documentatie. Het bezoek duurt doorgaans één dag en wordt voorafgegaan door een voorbereidend overleg van de commissie.

Het programma wordt zodanig vormgegeven dat het de commissie in staat stelt haar opdracht uit te voeren. Op basis van een programmavoorstel door de NVAO bepaalt de commissie de invulling van het programma dat met de opleiding (instelling) wordt besproken. De procescoördinator fungeert hierbij als tussenpersoon tussen de commissie en de opleiding. Eens het definitief programma bekend is, kan de

opleiding aangeven vanuit welke functies zij gesprekspartners voorstelt. Deelnemers kunnen deel uitmaken van meerdere gesprekken.

Over alle gesprekken heen moeten volgende gesprekspartners zeker aan bod komen:

- Opleidingsverantwoordelijken;
- Docenten;
- Studenten van de opleiding;
- Vertegenwoordigers uit het beroepenveld.

De commissie kan voorafgaand aan, tijdens of na het locatiebezoek steeds aanvullende informatie vragen om tot een oordeel te komen. De commissie dient dit verzoek steeds te motiveren. De lijst met bestudeerde informatie wordt opgenomen in het beoordelingsrapport.

Omdat het tijdens een locatiebezoek kan voorkomen dat de commissie aanvullende informatie opvraagt of de instelling bijkomende informatie wil aanleveren, wordt er in het programma een vrij inlooptmoment voorzien. Dit geeft de opleiding tevens de mogelijkheid om aanvullende documenten voor te leggen aan de commissie of bijkomende gesprekken in te plannen.

Indien er tijdens het beoordelingsproces zaken plaatsvinden die de onafhankelijkheid van de beoordeling kunnen beïnvloeden, kunnen belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld commissieleden, procescoördinatoren, secretarissen, medewerkers van de instelling of studenten, dit melden bij de NVAO via de op de website beschikbare klachtenprocedure.

3.8 Beoordeling en beoordelingsrapport

Het onderzoek van de commissie wordt vormgegeven aan de hand van de vier samenhangende vragen uit de beoordelingsgrond. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de vragen niet afzonderlijk aan bod hoeven te komen in het onderzoek, maar dat het beoordelingsrapport dat de bevindingen van de commissie bespreekt, de lezer moet toelaten de vragen te beantwoorden.

Tijdens een locatiebezoek en het daaraan voorafgaande overleg, verzamelt de secretaris alle input van de commissieleden en stelt een verslag op dat de basis vormt van het beoordelingsrapport.

De commissie adviseert de NVAO in haar beoordelingsrapport over de kwaliteit van de opleiding als geheel. Het eindoordeel op de driepuntsschaal “positief accreditatiebesluit”, “positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur” of “negatief accreditatiebesluit” wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding.

Het beoordelingsrapport telt 15 tot 20 pagina’s en wordt voorafgegaan door een beknopte samenvatting van de bevindingen en het advies van de commissie. De volgende gegevens worden opgenomen in het beoordelingsrapport:

- De administratieve gegevens van de instelling en de opleiding zoals weergegeven onder 5;
- De samenstelling van de commissie;
- Het programma van het locatiebezoek;
- Een overzicht van het bestudeerde materiaal;
- Een lijst met afkortingen.

Nadat alle commissieleden hebben ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport stelt de voorzitter van de commissie het rapport vast. Het ontwerp van beoordelingsrapport wordt binnen de vier weken na het locatiebezoek aan de NVAO bezorgd. De NVAO beoordeelt de interne consistentie van het rapport en de navolgbaarheid van het advies en stelt zo nodig aanpassingen voor aan de commissie die de bevindingen verhelderen of de onderbouwing van het advies versterken. De

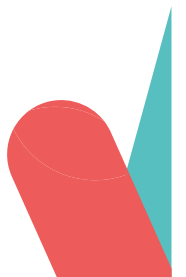

commissie blijft eigenaar van het beoordelingsrapport. Het ontwerp van beoordelingsrapport wordt binnen de zes weken na het locatiebezoek aan de instelling bezorgd. Het instellingsbestuur heeft de mogelijkheid om binnen vijftien kalenderdagen feitelijke onjuistheden en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie. De commissie is verplicht om binnen een termijn van 15 kalenderdagen schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren. Hierna wordt het beoordelingsrapport definitief vastgesteld door de commissie.

3.9 Publicatie

Nadat het beoordelingsrapport definitief is vastgesteld door de commissie, publiceert de NVAO het beoordelingsrapport op haar website.

4 Accreditatieprocedure

4.1 Aanvraag

De accreditatieprocedure start vanaf het moment dat de NVAO een accreditatieaanvraag ontvangt op basis van een gepubliceerd beoordelingsrapport. Instellingen die een gezamenlijk georganiseerde opleiding aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

Als vormvereiste geldt dat de aanvraag elektronisch gebeurt via aanvraag@nvaio.net en bestaat uit een door het instellingsbestuur ondertekende aanvraagbrief, de administratieve gegevens van de instelling en de opleiding zoals omschreven onder 5, het beoordelingsrapport, en indien van toepassing, een weblink naar de website van de betrokken kwaliteitszorgorganisatie waarop de NVAO het beoordelingskader en de beoordelingsprocedure kan raadplegen.

Aanvragen worden ingediend uiterlijk vier maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt en binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling.

4.2 Ontvankelijkheid

De NVAO controleert de ontvankelijkheid van de aanvraag om na te gaan of aan de vormvereiste voldaan is. Indien de aanvraag onontvankelijk is, wordt de instelling daarvan op de hoogte gebracht binnen een termijn van 15 kalenderdagen. De instelling dient vervolgens in overleg met de procescoördinator de aanvraag te vervolledigen binnen een termijn van 30 kalenderdagen. Indien niet tijdig een volledig dossier wordt ingediend, wordt de aanvraag definitief onontvankelijk verklaard.

4.3 Betaling procedure

Nadat de aanvraag ontvankelijk is, ontvangt de instelling de vraag om de kostprijs van de opleidingsaccreditatie in één keer te betalen. Het tarief voor deze procedure wordt vastgelegd door de Vlaamse minister van Onderwijs.

4.4 Besluitvorming

De NVAO neemt binnen een ordetermin van drie maanden na ontvangst van de aanvraag, een accreditatiebesluit en bezorgt vóór het verstrijken van de ordetermin een ontwerp accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de commissie aan het instellingsbestuur. De NVAO komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie tot een accreditatiebesluit, conform de beoordelingsschaal en beslisregels zoals beschreven onder 2.2. De NVAO kan in haar besluit gemotiveerd afwijken van het advies in het beoordelingsrapport. Bij de opmaak van het ontwerpbesluit, kan de NVAO de instelling en/of de commissie om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen.

Alvorens het accreditatiebesluit definitief vast te stellen, biedt de NVAO het instellingsbestuur de mogelijkheid om binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst opmerkingen en/of bezwaren te formuleren op het ontwerp accreditatiebesluit en/of het onderliggende beoordelingsrapport.

Waar nodig worden de ontwerpen bijgesteld. De NVAO bezorgt haar definitief accreditatiebesluit met het onderliggende beoordelingsrapport van de commissie aan de instelling en aan de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs.

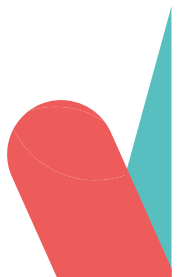
4.5 Intern bezwaar en extern beroep

Tegen elk (ontwerp)besluit genomen door de NVAO is intern bezwaar bij de NVAO en extern beroep bij de Raad van State mogelijk conform NVAO's Reglement Bestuursbeginselen.

4.6 Publicatie

Na de besluitvormingsprocedure publiceert de NVAO het besluit en onderliggende beoordelingsrapport op haar website en bezorgt ze beide documenten aan de Vlaamse minister van onderwijs.

5 Verplichte documentatie

Administratieve gegevens van de instelling:

1. naam;
2. adres, website;
3. naam, functie, telefoon en e-mailadres contactpersoon.

Administratieve gegevens van de opleiding:

1. de graad en de kwalificatie van de graad en, in voorkomend geval, de specificatie van de graad;
2. in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren;
3. het studiegebied, een deel van een studiegebied of studiegebieden waarbinnen de opleiding wordt gerangschikt;
4. de eventuele afstudeerrichtingen;
5. de vermelding van eventuele opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering;
6. de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
7. de onderwijstaal;
8. de studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
9. de opleidingsspecifieke leerresultaten;
10. wanneer het om een graduaats- of bacheloropleiding gaat: de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen; wanneer het om een masteropleiding gaat: de vereiste vooropleidingen en toelatingsvoorwaarden.

Colofon

KWALITEITZORGSTELSEL VLAANDEREN 2019-2025

Beoordelingskader opleidingsaccreditatie

Oktober 2018

Samenstelling: NVAO • VLAANDEREN

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 28 • 2514 JK Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2018 betreffende de goedkeuring van het beoordelingskader opleidingsaccreditatie.

Brussel, 9 november 2018

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

TRADUCTION

AUTORITE FLAMANDE

[C – 2018/32396]

9 NOVEMBRE 2018. — Arrêté du Gouvernement flamand relatif à l'approbation du cadre d'évaluation pour l'accréditation de formation

LE GOUVERNEMENT FLAMAND,

Vu la Convention entre la Communauté flamande de la Belgique et le Royaume des Pays-Bas concernant l'accréditation des formations au sein de l'enseignement supérieur flamand et néerlandais, signée à La Haye le 3 septembre 2003, article 10, alinéa 3 ;

Vu le Code de l'Enseignement supérieur du 11 octobre 2013, sanctionné par le décret du 20 décembre 2013, l'article II.170/17, § 2, inséré par le décret du 18 mai 2018 ;

Vu l'avis de la « Vlaamse Vereniging van Studenten » (Association flamande des Étudiants), rendu le 23 août 2018 ;

Vu l'avis du « Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad » (Conseil flamand des universités et instituts supérieurs), rendu le 17 septembre 2018 ;

Vu l'avis de l'Inspection des Finances, rendu le 18 septembre 2018 ;

Vu la demande d'avis dans les 30 jours, présentée le 3 octobre 2018 au Conseil d'État, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Considérant que l'avis n'a pas été communiqué dans ce délai ;

Vu l'article 84, § 4, alinéa 2, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Sur la proposition de la Ministre flamande de l'Enseignement ;

Après délibération,

Arrête :

Article 1er. Le cadre d'évaluation pour l'accréditation de formation, adopté le 4 juillet 2018 par l'Organisation d'accréditation néerlandaise-flamande, joint en annexe au présent arrêté, est approuvé.

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er septembre 2019.

Art. 3. Le ministre flamand ayant l'enseignement dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté. Bruxelles, le 9 novembre 2018.

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,
G. BOURGEOIS

La Ministre flamande de l'Enseignement,
H. CREVITS

VLAAMSE OVERHEID

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

[C – 2018/15109]

22 OKTOBER 2018. — Ministerieel besluit houdende de programmatie van een basissubsidie en een subsidie voor inkomenstarief voor bestaande plaatsen gezinsopvang in 2018

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN,

Gelet op het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, artikel 12, § 1, tweede lid;

Gelet op het Procedurebesluit van 9 mei 2014, artikel 57, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2015 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 en 14 september 2018;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 31 augustus 2018;

Gelet op de adviesaanvraag binnen dertig dagen, die op 10 juli 2018 bij de Raad van State is ingediend, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat het advies niet is meegedeeld binnen die termijn;

Gelet op artikel 84, § 4, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973,

Besluit :

HOOFDSTUK 1. — *Definities*

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

1° basissubsidie: de subsidie, vermeld in artikel 1, 1°, van het Subsidiebesluit van 22 november 2013;

2° bezetting: de bezetting, vermeld in artikel 21 van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 en berekend zoals vermeld in artikel 16 van het ministerieel besluit van 23 april 2014 tot uitvoering van het Subsidiebesluit van 22 november 2013;

3° groepopvang samenwerkende onthaalouders: de groepopvang die georganiseerd wordt door organisatoren die werken met samenwerkende onthaalouders en die daarvoor een subsidie ontvangen conform artikel 59, § 1, van het Subsidiebesluit van 22 november 2013;

4° subsidie voor inkomenstarief: de subsidie, vermeld in artikel 1, 17°, van het Subsidiebesluit van 22 november 2013.